

Memo

Aan : De leden van de raad
Van : Burgemeester en wethouders
Datum : 24 juni 2025
Onderwerp : Procesmemo ontwikkelingen rondom Jeugdhulp /
Gemeentefonds middelen groeipad Hervormingsagenda
Jeugd (Commissie van Ark)

Aanleiding

De Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 bevat een omvangrijk pakket aan afspraken met als doel de jeugdzorg te verbeteren en financieel gezond te maken. Doordat de financiële problemen van gemeenten bij de jeugdzorg nijpend zijn, is door het kabinet en de VNG in 2024 een onafhankelijke deskundigencommissie, commissie Van Ark, ingesteld. Deze commissie heeft een zwaarwegend advies uitgebracht over de Hervormingsagenda Jeugd. De commissie heeft onder andere geadviseerd om de Hervormingsagenda Jeugd te verbreden (met aandacht voor bestaanszekerheid, onderwijs, wonen en volwassenenzorg). Ook heeft het advies bevestigd dat gemeenten onvoldoende financieel gecompenseerd worden.

Voorjaarsnota/Meicirculaire

Het kabinet heeft het advies van de commissie Van Ark serieus genomen en dit verwerkt in de op 18 april jl. gepubliceerde voorjaarsnota. In deze nota is 3 miljard euro aanvullend vrijgemaakt voor gemeenten. Een groot deel van het advies van commissie Van Ark is overgenomen, waaronder:

- Bijdrage in tekort Jeugd
Er komt structureel € 414 miljoen per jaar beschikbaar om de tekorten in de jeugdzorg deels op te vangen. Voor Meppel gaat dit om een bedrag van € 900.000 per jaar.
- Verzachting groeipad hervormingsagenda
De commissie Van Ark heeft beoordeeld dat er onvoldoende inzicht is in de haalbaarheid van de besparingsopgave. Het groeipad van de hervormingsagenda wordt verzacht in 2026 en 2027. De volledige besparing blijft vanaf 2028 staan. Omdat het uitgavenniveau daardoor hoger blijft in 2026 en 2027 staat er compensatie tegenover van het Rijk. Voor Meppel gaat het om € 1,1 miljoen in 2026 en € 1 miljoen in 2027.

In de meicirculaire is de voorjaarsnota definitief gemaakt.

Perspectiefnota gemeente Meppel 2026 – 2029

In de perspectiefnota 2026-2029 is de voorjaarsnota financieel verwerkt. De extra middelen in het gemeentefonds zijn aan de inkomstenkant verwerkt.

Voor een goed beheersbaar en financieel houdbaar stelsel hebben we nog een opgave te doen. Dit richt zich enerzijds op de uitwerking van de Hervormingsagenda Jeugd, maar anderzijds richt het zich ook op de duurzame beweging naar de

voorkant (preventie) die is vastgelegd in de Jeugdnota 2023-2028 en de Visie doorontwikkeling sociale basis 2025-2030.

Omdat bij het opstellen van de perspectiefnota de uitwerking van de opgave, en in het bijzonder de in te zetten acties naar aanleiding van die opgave, nog niet gereed was, is de uitgavenkant niet meegenomen. Hoewel er nog geen beroep is gedaan op deze middelen, willen we wel het signaal richting uw raad afgeven dat er een voorstel gedaan zal worden over de inzet van deze middelen. Het gaat dan met name om € 2,1 miljoen die we ontvangen in 2026 en 2027 (verzachting groeipad Hervormingsagenda). De commissie Van Ark roept in het rapport 'Groeipijn' ook op om 'het aanvullende budget dat beschikbaar komt te benutten ter versterking ter versterking van de sociale basis'.

Vervolgproces ontwikkelingen Jeugd

In de komende jaren staat de gemeente Meppel voor de uitdaging om het sociaal domein toekomstbestendig, samenhangend en duurzaam in te richten. We streven hierbij naar een samenleving waarin kinderen, jongeren en gezinnen zo veel mogelijk in hun eigen kracht en netwerk worden ondersteund. Hulp is dichtbij, laagdrempelig en sluit aan op de leefwereld van inwoners. Specialistische ondersteuning is beschikbaar wanneer nodig, maar altijd in samenhang met het geheel. Participatie, preventie en integraliteit staan centraal.

Momenteel wordt toegewerkt naar een Uitvoeringsnota Jeugd en de concretisering met name op het gebied van het preventieve aanbod voor jeugd zal hierin worden uitgewerkt; wat kwalitatief en kwantitatief nodig is. Zo zal bijvoorbeeld de structurele invulling van het jeugd- en jongerenwerk, qua inhoud en omvang, hier onderdeel van zijn. De Uitvoeringsnota Jeugd ligt in het verlengde van de Jeugdnota 2023-2028 en de Visie doorontwikkeling sociale basis 2025-2030. Ook zal een deel van de ontwikkelingen in het kader van de Hervormingsagenda Jeugd (waar het gaat om preventie) hierin landen.

In het proces rondom de Uitvoeringsnota Jeugd is de analysefase (het in kaart brengen van ons preventief aanbod, zowel inhoudelijk als financieel) afgerond. Na de zomer gaat het participatietraject met inwoners (jongeren) en betrokken partijen van start. De verwachting is dat het proces eind Q4 2025 is afgerond. De daadwerkelijke implementatie van de Uitvoeringsnota Jeugd zal in 2026 van start gaan; we verwachten wel dat uit dit proces bepaald preventief aanbod, bepaalde acties en/of inzet voortvloeien.

Parallel aan dit proces loopt ook nog een ander onderdeel van de Hervormingsagenda Jeugd. De Hervormingsagenda Jeugd hanteert het uitgangspunt dat gemeenten zelf de lichte en kortdurende ondersteuning gaan bieden. In Meppel doen we dat al deels, door bijvoorbeeld de inzet van POH-Jeugd. Wel zijn we aan het onderzoeken welke aard en omvang het beste bij Meppel past, als het gaat om het bieden van lichte en kortdurende ondersteuning. Uw raad is op meerdere momenten geïnformeerd over de ontwikkelingen rondom de Hervormingsagenda Jeugd.